

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	554 - 06 - 344	
Дата	06 / 03	2015 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
43-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА**

02
13

**ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ**

В Ъ П Р О С

от

Султанка Петрова – народен представител от ПГ на ПФ

На основание чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България внасям актуален въпрос

Относно: Изпълнението на Препоръките на Комитета по правата на детето към ООН и Насоките на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на детето.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В чл.12 от Конвенцията за правата на детето на ООН е предвидено задължение на страните по Конвенцията да осигуряват на детето, което може да формира свои собствени възгледи, правото да ги изразява свободно по всички въпроси, отнасящи се до него. За целта на държавите е вменен ангажимента да осигуряват възможността такива деца да бъдат изслушвани при всякакви съдебни и административни процедури, отнасящи се до тях.

Това задължение е намерило място във вътрешното ни право в чл.138 от Семейния кодекс, съобразно който: „В производства по тази глава детето се изслушва при условията на чл.15 от Закона за закрила на детето.“ и респективно в чл.15 от Закона за закрила на детето, в който се регламентира, че: „Във всяко административно или съдебно производство, по което се засягат права или

интереси на дете, то задължително се изслушва, ако е навършило 10-годишна възраст, освен ако това би навредило на неговите интереси“.

В поредица от мониторингови доклади на Комитета за правата на детето, този орган на ООН прави следните констатации:

- че няма достатъчно достоверни данни, разпределени по възраст, пол, етнически и социален произход, както и на изследвания в областите, описани във Факултативния протокол към Конвенцията;
- че не е ясно дали приетите: Национална стратегия за детето, както и на различни секторни национални и регионални стратегии и програми за закрила на детето, допринасят за прилагането на Факултативния протокол;
- че е загрижен от липсата на специализиран държавен орган за координиране на дейностите и оценка на прилагането на Факултативния протокол;
- че в България продължават да съществуват незаконни и свързани с експлоатация практики, най-вече свързани с международните осиновявания;
- че професионалистите, работещи с деца не са достатъчно обучени, липсват детски психиатри и информация за конкретни програми за рехабилитация за децата – жертви и данни за финансова компенсация на жертвите.

В тази връзка са направени съответни препоръки, както следва:

1. Държавата-членка да съдейства за провеждането на задълбочени изследвания в областите, описани в протокола и за създаването на унифицирана информационна система за гарантираното системно събиране и анализиране на данни, разпределени по възраст, пол, етнически и социален произход, предоставящи необходимите инструменти за оценка, разработване на политики и тяхното прилагане.

2. Държавата-членка да включи изпълнението на специфични задължения, произтичащи от Протокола, в нейните национални стратегии и програми след консултации и сътрудничество със съответните отговорни институции, като вземе предвид Декларацията и Плана за действие и Световния ангажимент, приет на Първия и Втория Световен конгрес срещу сексуалната експлоатация на деца с търговска цел (Стокхолм 1996; Йокохама 2001).

3. Държавата-членка да укрепи съществуващата координация и да създаде специфичен механизъм за координация, периодична оценка и прилагане на темите, отразени в Протокола, както и да подsigури този механизъм със специфични и достатъчни човешки и финансови ресурси за неговото ефективно функциониране.

4. Държавата-членка да предприеме спешни, включително антикорупционни мерки, с цел да продължи борбата с продажбата на деца за осиновяване, като взема предвид чл. 3 на Протокола, чл.21 на Конвенцията за правата на детето и

текстовете на Хагската конвенция от 1993 г. за закрила на децата и сътрудничество в областта на международните осиновявания.

5. Държавата-членка да:

а) Продължи да укрепва в светлината на чл.8, ал.1 от Факултативния протокол своите мерки за закрила на децата – жертви и свидетели на престъпления, забранени от Протокола във всички етапи на наказателния процес, като се вземат предвид Насоките на ООН за правосъдие по въпроси, отнасящи се до децата – жертви и свидетели на престъпления (Резолюция № 2005/20 на ИКОСОС);

б) Създаде специализиран орган за младежко правосъдие, който да работи с децата – жертви, както и отделна младежка правна система, в съответствие с международните стандарти.

в) Да продължи да развива специализирани медицински и психологически услуги за деца – жертви и в контекста на чл. 9 от Протокола, да предприема мерки за гарантиране на подходящо съдействие на децата - жертви, включително тяхната социална реинтеграция, физическо и психическо възстановяване, включително чрез гарантиране на достъп до професионалисти, работещи с деца - жертви в цялата страна.

г) Да предприеме мерки за гарантиране на подходящо обучение, по-специално правно и психологическо, за хора, работещи с деца - жертви на престъпления, забранени от Протокола, в съответствие с чл.8, ал.4 от Факултативния протокол;

д) Да продължи и укрепи сътрудничеството с НПО и МОМ с цел гарантиране на подходящи услуги за деца – жертви;

е) Да гарантира достъпа на всички деца – жертви до услуги, свързани с търсенето, без дискриминация, на компенсация за вредите от пряко виновните за това, в съответствие с чл.9, ал.4 от Факултативния протокол.

В Доклада от 6 юни 2008 г., след като отчита, че: „...принципът на зачитане мнението на децата е отразен в Закона за закрила на детето, но е обезпокоително, че някои традиционни и културни особености ограничават пълното прилагане на чл. 12 от Конвенцията, особено в съдебните и административните решения.“ препоръчва на нашата държава: „Да осигури възможност децата да бъдат изслушвани във всички съдебни дела, вкл. граждански (семейни, бракоразводни) и наказателни дела, както и при административни процедури, които ги засягат; а съответната тежест на тяхното мнение да се определя от възрастта и зрелостта на детето, без да се налагат стриктни възрастови ограничения“

В съответствие с букви „а“ и „б“ от изброените в т.5 препоръки, на свой ред в т.123 от Насоките на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на детето, наред с препоръките за осигуряване на щадящ и по-неформален подход при разпита на деца, се заявява, че: „Съдебните помещения могат, когато е възможно, да включват специални

стаи за разпит, които са съобразени с висшите интереси на детето.“, а в т.125 – и създаването на специализирани звена в рамките на правоприлагащите органи (Насока 63).

В тази връзка са и моите въпроси към Вас господин министър:

Колко стаи за щадящо изслушване (т.нар „сини стаи“) на деца – жертви или свидетели на насилие има устроени в органите на българското правораздаване и по колко дела е бил прилагано изслушването по щадящия метод през последните 5 години?

Какво е предприело, предприема или предстои да предприеме Министерството на правосъдието за прилагане на препоръките на Комитета по правата на детето към Република България, предвид ангажимента Ви по прилагането и координирането на мерките по Конвенцията за правата на детето?

Моля отговорът на Въпроса ми да бъде в писмена форма.

София, 06.03.2015 г.

Народен представител:

/Суджака Петрова/